

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2022. szeptember 15.
(csütörtök)**

Földvári Tibor

IZSÁK FÉLELME

Köszöntés igéje: Ézsaiás 33,22

Mert az Úr a mi bíránk, az Úr a mi vezérünk, az Úr a mi királyunk, Ő tart meg minket!

Énekek: 8,1-4.9; 651

Lekció: 1Mózes 31,36-42

Alapige: 1Mózes 31,36-42

Jákób pedig haragra gerjedt s feddődőtt Lábánnal. Megszólalt Jákób és monda Lábánnak: Mi a vétkem, és mi a bűnöm, hogy üldözőbe vettél? Bezzeg minden holmimat felhánytad, mit találtál a magad házi holmija közül valót? Add elő itt az én rokonaim és a te rokonaid előtt, hogy tegyenek ítéletet kettőnk között. Immár húsz esztendeje vagyok nálad, juhaid és kecskéid nem vetéltek el, és nyájad kosait nem ettem meg. Amit a vad megszaggatott, nem vittem hozzád, én fizettem meg azt; tőlem követelted a nappal lopottat, mint az éjjel lopottat is. Úgy voltam, hogy nappal a hőség emésztett, éjjel pedig a hideg; és az álom távol maradt szemeimtől. Immár húsz esztendeje, hogy házadnál vagyok; tizennégy esztendeig szolgáltalak két leányodért, és hat esztendeig juhaidért; te pedig béremet tízszer is megváltoztattad. Ha az én atyám Istene, Ábrahám Istene, és az Izsák félelme velem nem lett volna, bizony most üresen bocsátanál el engem, de megtekintette Isten az én nyomorúságomat és kezeim munkáját, és megfeddett téged tegnap éjjel.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, felséges Úr vagy, dicsőséges Isten, aki az Úr Jézus Krisztusban jelentetted ki magadat a legteljesebben számunkra is Szentlelked és ígéd által.

Imádunk téged, mert, ahogy Dávidon keresztül kijelentetted a 8. Zsoltárban: fenségedről beszél minden a teremtet világban is, de még a láthatatlan világ dicsó-

ségében is. És nemcsak a nagy dolgokban, hanem az élet legapróbb dolgaiban is megmutatkozik, ki is vagy te dicsőségesen, és mégis atyai szeretettel gondoskodóan.

Olyan nagy ajándék számunkra, hogy ismét adtál esőt. Köszönjük neked, hogy így is gondoskodsz rólunk.

És azt is köszönjük, hogy adtál erőt a nyári időszak után, a pihenés után elkezdni a munkát, a tanulást, a tanítást.

Köszönjük, hogy az ószövetségi bibliai történeteken keresztül is láthatjuk, amilyen módon te gondot viseltél az akkori idők hívő népéről, ugyanaz cselekszed most is a modern korban. Köszönjük, hogy te nem változol, ugyanaz vagy, aki.

És áldunk, hogy az Úr Jézusban úgy is ismerhetünk téged, mint aki nagyon közel jöttél a bűneset utáni világban is hozzánk. Köszönjük, hogy a bűneset utáni világ semmilyen baja, nyomorúsága, keserősége sem gátolhatja azt, hogy te benned békességünk legyen, sőt, boldogságunk.

Szeretnénk hálát adni neked a csak ezen a héten megmutatott ajándékaidért. Szeretnénk megköszönni mindent, ami örömteli volt, ami meg fájó, hálát adunk, hogy vigasztaltál.

Szeretnénk hálát adni az istentiszteleten azért a drága asszony testvérünkért, aki a kórusban együtt szolgálhatott velünk. Köszönjük, hogy te hazahívtad őt, és azt is, hogy három év óta is vigasztalod a szeretteit, bennünket is, a lelki családot. És köszönjük, hogy minden hitben elhunyt szerettedre gondolva, emlékezve mindig hálás lehet a szívünk. Áldunk téged, hogy a benned bízók boldogok tenálad, ott, a mennyei hazában, mi pedig a gyász fájdalmai közepette is boldogok lehetünk te benned, teveled itt e földön élve.

Kérünk téged, hogy a te ígédet ma is adjad úgy minekünk, hogy személyesen megszólít, bátorít, vigasztal, erősít, az engedelmességben előbbre léphetünk majd ez által, egyedül Jézusért, Atyánk.

Ámen.

Igehirdetés

II. Erzsébet királynő, uralkodó halála megmutatta, hogy milyen köztisztelet és szeretet vette körül nemcsak brit honban, hanem tulajdonképpen az egész világon. Ha olvastátok a híreket róla, a különböző kommentárokat, illetve a különböző országok vezetőinek a megnyilvánulásait, ez jött le végig, hogy sokan szerették és nagyon tisztelték. A monarchia szellemi hátterét és lelki alapját ismerve kijelenthető, hogy ami az elhunyt királynő iránti tisztelet, az tulajdonképpen az iránt az Isten iránti tisztelet is, akitől ő kapta azt a méltóságot, hatalmat, amivel ő királynő lehetett több nép fölött is. Nem véletlen, hogy a himnuszukban azért énekelnek, hogy Isten vigyázzon, óvja, mentse, szabadítsa, ha kell, a királyát, illetve az ő esetében a királynőt.

Isten félelme, Isten tisztelete a szolgálja tekintélyén keresztül. A személyén, a tettein, a szaván keresztül is, amit egy királynő kijelent, megél, az egész lényé sugározhatja a maga méltóságában, tekintélyében, hogy ki az az Isten, aki őt megbízta ezzel a hatalommal.

De olyan jó kimondani – és így a híreket én is hallva, olvasva erről a halálesetről –, hogy milyen jó, hogy minden egyes hívő ember halála is ugyanígy az Úr sze-

mében számít és fontos. De nemcsak a halála, hanem az életünk is. És ezért hadd mondjam így újra: Isten félelme, Isten tisztelete a szolgája tekintélyén, személyén, szavain, tettein keresztül.

Az egy nagy kérdés azonban, hogy vajon ez elmondható-e Jákóbbal kapcsolatban? Mert itt a felolvasott igeszakasz úgy mutatja be őt, illetve ő maga beszél, de ez itt kijelentés, az Úr kijelentése róla, hiszen olvashatjuk a Szentírásban, Isten Lelke által Mózes leírta, szóval az ő szavain keresztül, Isten kijelentésén keresztül azt halljuk, hogy húsz éven át milyen becsületesen dolgozott az apósánál, Lábánnál. Az ő becsületességéről a megelőző részben is olvashattunk, ott is arról tesz bizonyosságot. Hogy majd amikor a tizennégy éves szolgálati idő letelt és elkezdődött végül is annak a hat éves időszaknak az ideje, aminek most a végénél vagyunk már, akkor ő arról beszélt apósával, mikor alkut kötöttek, hogy miért is szolgálja őt, hogy majd az én becsületességem, az én igaz voltom tegyen bizonyosságot arról, hogy én csak azt fogom magaménak vallani, mondani a te juhaid, kecskéid közül, amelyekben megegyezünk.

Amikor ezt halljátok, hogy Jákób becsületessége, akkor számotokra ez nem okoz-e problémát? Ilyennek ismertétek-e meg a Bibliában Jákóbot? Már csak azért is, mert a neve – emlékeztek – azt jelenti, hogy csaló. A csaló becsületessége, a becsületes csaló – ez olyan ellentmondásosnak tűnő. Neve is azt jelzi, hogy milyen az ő bűneset utáni óemberi természete. És látjuk is a megelőző történetekben, hogy ő tényleg méltó a nevéhez. De ezek a történetek nemcsak azt mutatják be, és a mostani bibliai kijelentésben is nemcsak azt látjuk, hogy milyen Jákób, amikor a láthatók tekintetében, a bűneset utáni jellemzők tekintetében valami igaz rá, hanem mindig látnunk kell Jákób Istenét is, Jákób Urát, aki őt kiválasztotta, hogy az övé legyen, hogy szolgája legyen.

Az Úrra tekintő nézőpontból figyelve ezekben a történetekben Jákób személyét, akkor mégiscsak kiderül, hogy nagy hibát követnénk el, hogyha mi órála csak abból a szempontból gondolkodnánk, hogy milyennek látszik az élete a láthatók tekintetében. Ki az az Isten, aki ott van még egy ilyen Jákób nevű szolgája élete háttérében is? Milyen tekintélye van annak az Istennek, akinek az ilyen Jákób nevű szolgája éli az életét, végzi a munkáját? Milyennek látszik az Úr?

A Mezopotámiában töltött húsz év során csakugyan voltak nagyon súlyos bűnös tettek Jákób családi életében, munkájában is egyébként. Ahogy a vagyona alakulása alakult, ennek a leírásában is látszik, hogy Jákób nem volt egyáltalán tökéletes és büntelen. De akkor is a háttérben mindig ott van, és ott volt abban az időben az Úr kegyelmes gondoskodása. És volt, amikor az Úr nem is a háttérben maradván mutatta be magát, hanem előlépett, megjelent Jákóbnak is. Sőt, itt halljuk, Lábánnak magának is megjelent a tegnap éjjelen – mondta Jákób itt.

A háttérben ott van az Úr, és ezt az Urat látva értjük meg, hogy ki is az a szolgája, aki amikor ezt a húsz évet összefoglalja apósának, így beszél Istenről, az Úrról: „Ha az én atyám Istene, Ábrahám Istene, és az Izsák félelme velem nem volt volna,...” Egy nagyon különös kifejezést használ az Úrra: „Izsák félelme”. Az új fordítású Bibliánk így is fordítja, hogy: „Izsák félelmetes Istene”, mert ezzel a fordítással már magyarázni akarja, hogy az Izsák félelme az nem valami, hanem valaki.

Jákób tanúságtételében tehát az életének egy nagyobb időszakasza – húsz év – összefoglalása kapcsán ezzel a különös kifejezéssel hangsúlyozza az Úr önmagáról, és majd így Jákóbról, az üzenetben, hogy ki is ő éppen a Jákób nevű szolgája életét figyelve. Ki is ő, amikor ő Izsák félelme jellemzőt hordozza. Mit is jelent ez a kijelentés az Úrra nézve, és miért fontos ez Jákób életszakasza szempontjából, különösen annak is a fényében, hogy ez az Isten jelen van Jákób életében, védelmezi és áldásígéretét beteljesíti. Izsák félelme Jákóbnak az Istene.

Az nagyon fontos, hogy Jákób itt az élete egyik legkritikusabb élethelyzetét éli meg, hiszen tulajdonképpen életveszélyben volt ő, mert elszökött otthonról a családjával, meg mindenével, és az apósa, Lábán, aki még Jákóbnál is csalóbb volt, dühös elszántsággal üldözőbe vette szökött vejét, és kész lett volna bántani valószínű fizikailag is. De csak azért nem bántotta, mert előző éjjel, mielőtt találkoztak, az Úr megjelent neki, és azt mondta, hogy se jót, se rosszat ne szólj, és természetesen ne is tegyen Jákóbbal. Az Úr még Lábánnak is megjelent Jákób miatt. A háttérben volt a történetek leírásában, de ha kell, előre lépett, és még a nagyon ellenséges lelkületű após személyénél is közbelépett, hogy nehogy bántsa a szolgáját.

Ez a húsz év lezárásának az utolsó pillanata, ami itt kritikus, nagyon nagy veszélyben volt Jákób. De az egész húsz évben ott volt, hogy egyáltalán nem volt könnyű életszakasza, hiszen szolgálnia kellett. Tizennégy éven át a feleségeiért, aztán pedig vagyon szerezhette, de közben az alku úgy szólt – és Lábán mindent megtett azért, hogy az alku megvalósuljon –, hogy Lábán bizonyos juhokat megtart magának, Jákób is – megvolt, hogy milyen színűek legyenek –, de Lábán tízszer is megváltoztatta az alkupozíciókat, mert szerette volna, hogy Jákóbnak legyen minél kevesebb juha, ne őneki. De fordítva történt. És a láthatók színterén ezért kellett aztán Jákóbnak végül is elmenekülnie Mezopotámiából, mert érezte, hogy Lábánnak a fiai, családtagjai, meg maga Lábán is nagyon gonoszul gondol már rá, mert szembesültek azzal, hogy Jákób gazdagszik, ők meg szegényednek.

Amikor ezt halljuk, hogy anyagiak, pénz, pénz szerelme, akkor ez a mai világban is így van. A láthatók színterén a húsz év alatt ott van Jákóbnak minden hamissága, bűne is valóban, de az is ott van, hogy mégis ezek között, vagy akár ezek ellenére az Úr Jákóbot áldásával halmozza el, családot ad neki – nem is kicsi családot –, és vagyont. Meg akarja gazdagítani. Azért, mert ő ezt megígérte neki. Emlékeztek, még Béthelnél, amikor megjelent a létra – amit én a Károli fordítás miatt szeretek így mondani, hogy Jákób lajtorjája –, meglátta az Urat abban az éjszakai látomásban, álomban, mert az Úr megjelent neki, kijelentette magát neki. És nagyon fontos, hogy itt a 31. rész 13. versében ezt mondja is, hogy: „Én vagyok ama Béthelnek Istene”. A húsz esztendő indulásánál meg a végénél is a Béthelnek Istene. Béthel azt jelenti: Isten háza, Isten lakóhelye. Tehát az Úr nagyon közel akart lenni Jákóbbhoz, amikor ő kijelenti magát neki, és meg akarja erősíteni az ígéretét vele kapcsolatban.

Jákób nem tudott azokról a házi bálványokról, amiket Rákhel ellopott az apjától, ezért van az, hogy ő nagyon megbántottnak érzi magát, amikor Lábán azzal vádolja, hogy elloptad, vagy elloptatok a házi bálványaimat. És mikor kiderül, hogy nincs meg, mert Rákhel elrejtette nagyon ügyesen és jól, ez után hangzik el a most felolvasott igazszakasznak a történeti része. Jákób – hallottuk – haraggal, úgymond

jogos haraggal feddő szót mond Lábánnak. És itt hangzik el, hogy ő milyen becsületes volt, és ez így van. És aztán a végén elhangzik ez, hogy: „Ha az én atyám Istene, Ábrahám Istene, és az Izsák félelme velem nem volt volna”, akkor mi minden történt volna, de velem volt. Összefoglalja a húsz évet, és Istenével kapcsolatban kijelentést is tesz. Jákób tehát a becsületéről tesz tanúbizonyságot, és tanúságot tesz az Úrról, arról az Istenről, akit ő követni akar. És itt használja ezt: „Izsák félelme”, ezt a kifejezést.

A kifejezés része tehát annak: az én Atyám Istene, Ábrahám Istene és az Izsák félelme. Amikor Béthelnél találkozott az Úrral, ott az hangzott el, hogy a te atyádnak Istene, Ábrahámnak Istene és Izsáknak Istene – ott az Isten szó van kétszer. Itt az 'Izsák Istene' kifejezés átalakul 'Izsák félelme' kifejezéssé. Ez a félelem vagy más szóval rettenet. A Károli bibliában olvashatunk többször ilyen kifejezést, hogy rettenetes, valami rettenetes, és az Úrra vonatkozóan, tehát benne van tényleg a személynek az a tekintélye, hatalma, méltósága, ami a magyarban ezzel a szóval fejezhető ki, hogy félelmet keltő, rettenetet keltő. A régies kifejezésben ezért is szoktuk mondani, hogy félni valakit, istenfélelem. Félelmet keltő és rettenetet keltő, de nem félni kell tőle, hanem félni őt – így van a kapcsolópont hangsúlya.

Ki az tehát, aki az Izsák félelme? Benne van ebben a kifejezésben az is természetesen, hogy az az Isten, akit Izsák is tisztelt és félt és szeretett, tehát Jákóbnak az édesapja. De még inkább benne van az, ahogyan más helyeken a Szentírásban használja ezt a félelem vagy rettenet kifejezést az ige Istenre vonatkozóan is, hogy az az Isten, aki okoz, idéz elő félelmet, ha kell, még az ellenségek életében is. Ézsaiás könyve 2. részében a 10. és a 19. versekben is egyaránt olvasunk arról, hogy valakik, akik nagyon nagy ellenségei az Úrnak, rettegniük és félniük kell: „És bemennek a sziklák barlangjaiba és a föld hasadékaiba, az Úr félelme elől és nagyságának dicsősége előtt, mikor felkél, hogy megrettentse a földet.”

És ez a bibliai gondolat itt Ézsaiás könyvéből még a Jelenések könyvében is megjelenik, mikor az utolsó ítéletről ír a szimbolikus képekkel a Biblia utolsó könyve, az Újszövetség utolsó könyve, és bemutatja, hogy Isten félelme az utolsó ítéletkor is. Gondoljátok el, illetve hívő emberként ne gondoljátok el, ne gondoljuk el, csak a Szentírást olvasva vagy hallva, most a szentírási kijelentést, higgyük el, hogy milyen rettenetes, amikor az utolsó ítélet napján valakinek rettegni kell az Istentől. Ez örökre elveszettséget jelent.

A Krónikák 2. könyve 14. részének 14. versében pedig azt olvassuk, hogy Asa király egy nálánál jóval nagyobb hadsereggel szemben mégis győzelmet tud aratni, és utána is csatákat nyer azért, mert Istennek, az Úrnak a félelme az ellenséget megriasztotta, nem tudtak mit kezdeni. Hiába voltak óriási többségben, nem tudtak győzni.

A 36. Zsoltár 2. versében pedig azt olvassuk, hogy a gonosz embernek a hamissága abban látszik nagyon, hogy nincs ő előtte Isten félelme. Tudja, hogy kicsoda az Isten, csak annyira nem veszi számításba, nem foglalkozik vele. Ez a gonosz ember. A Zsoltárok könyvében a költői művekben ez egy nagyon fájó kifejezés, jelző, hogy gonosz. Az igaz ember szereti az Urat, féli az Urat, a gonosz ember pedig épp az ellenkezője, nem törődik vele. És lehet, hogy a földi élete során soha nem kell változtatnia ezen, megvan ő Isten nélkül, gyalázza, vagy ateista – mondhat-

nák így is a modern kifejezéssel –, mégis a Biblia elmondja, ha viszont az utolsó ítélet napja eljön, ama nap eljön, akkor ez ellenség meg fogja tapasztalni, mit jelent az Isten félelme.

Ezeket a példákat azért gondoltam kiemelni, hogy halljátok, hogy a Biblia más helyein elsősorban az ellenségek szempontjából beszél arról, hogy Isten félelme, az Úr félelme.

Itt pedig Jákób magáról beszél. És persze Lábán ellenséges volt vele, és a szövegkörnyezetből látszik, hogy Lábán amilyen gonoszságot, csalást vele szemben elkövetett és sok igazságtalanságot, ezzel szemben ő megtapasztalta az Úrnak a jelenlétét, a védelmét, az áldásait. De mégiscsak a hangsúly arra hadd tegyem, hogy Jákóbnak a tanúbizonyságtételében, a szájában ez a kifejezés mégiscsak azt jelenti, hogy itt van az Úr szolgája, aki – újra mondjuk ki – egyáltalán nem követi tökéletesen az Urat. Jákóbnak az óemberi természete sokszor volt erősebb. Sőt, ezt is kimondhatjuk nyugodtan: Jákób igazából mikor kezdett el szívből bízni az Úrban? Amikor már a neve is megváltozott, hogy Izrael. Az ószövetségi bibliai történetek szempontjából látjuk ezt, de az is tény, hogy Jákóbnak volt az Úrral kapcsolata, csak nem volt még olyan mély, mint amilyen akkor lett, amikor harcolt az Úrral és győzött, és Izrael nevet kapott az Úrtól. Ez a 32. részben lesz, a következő rész tehát.

De Jákób, amikor most beszél Istenről, az Úrról, ezt mondja: „az én atyám Istene, Ábrahám Istene, és az Izsák félelme”. Benne van tehát az a nagyon bátorító kijelentés, egyfajta hitvallás, hogy aki Ábrahám Istene volt, aki az én apámnak, Izsáknak az Istene volt, az az én Istenem is. Csak hozzá kellett volna neki tenni, hogy sajnos nem veszem mindig komolyan, vagy még egyáltalán nem vettem még annyira komolyan. De elhangzik.

Jákób maga nem félt az Urat igazán, szívből még. Ez a még szócska most fontos. De Lábán szolgájaként a húsz év alatt, meg számtalanszor becsapottan, Jákób mégis megtapasztalta, hogy az én Uram olyan Isten, mint az 'Izsák félelme' Isten. Mert az én Uram velem volt, védett engem, károk idején is megmutatta, hogy ő akkor is meg tud gazdagítani, ha minden ez ellen munkál, és megáldott engem, szabadítást adott. Ő így foglalja össze a húsz évet. Benne van a húsz évben tehát Jákób minden nyomorúsága. Hadd tegyem újra hozzá: akár minden bűne is. De ha az Úrra tekint Jákób is, és még nem is szív szerint bízik az Úrban úgy teljes mértékben, de akkor is ami közte és az Úr közötti kapcsolatban van, ezzel a kifejezéssel az Úrról tehát: „Ábrahám Istene, és az Izsák félelme”.

És számunkra az üzenet azért lehet nagyon bátorító és vigasztaló, mert gondolom ti is úgy vagytok itt, hogy ti nem Jákókok vagytok, mindenki a maga nevére gondoljon most, de ami ennél sokkal fontosabb, hogy a mi nevünket is az Úrral való kapcsolatban lehet minősíteni igazán. És mikor ezt a kifejezést mondom, hogy Isten gyermeke, akkor te Isten gyermeke vagy? Legtöbbőtöket ismerlek, és milyen nagy ajándék, hogy Istennek a gyermekei lehetünk. Számunkra, ha Jákóbnak igaz lehetett már a mostani lelki állapotában is az, ami az Úrra vonatkozóan, hát mennyivel inkább az Úr gyermekeinek, az Úr népének, a hívó embernek.

De a bibliai történet üzenete szempontjából én még tovább hadd menjek. Mert miért is lehetünk Isten gyermekeivé? Jákób is miért lehetett aztán Isten gyermek-

évé, amikor ő is végre el tudta fogadni azt a kegyelmet, ami már nemcsak a gondoskodásban látszódott az életében, hanem a bűnbocsánatban, a szabadításban is? Azért, mert az az 'Izsák félelme' Isten, az most így nagyon személytelennek tűnik, csak a kifejezés miatt mondom így, hogy jól értsük valóban, tehát 'Izsák félelme' az az Isten, aki a teremő Úr, aki annak idején megteremtett mindent, de aki a szabadító Úr is. Aki ítélő Isten is természetesen, mert például Noé idejében ítél is már, de akkor is szabadított is. Az őstörténetek során pedig megmutatta, hogy mi csoda üdvtörténetet hajt végre az ő isteni hatalmával, erejével, fenségével, amikor cselekszik. Már az őstörténetek során hogyan alakítja a világtörténelem menetét, meg az őhöz tartozók életének a menetét azért, hogy az az ígélet, ami elhangzott már a bűnesetnél, ez az ígélet végbe menjen, hogy beteljesüljön minden egyes ígélet, amit Isten kijelentett a Messiásra vonatkozóan is már a bűnesetnél, de minden másra vonatkozóan.

És számunkra 'Izsák félelme', tehát Isten, aki félelmetes, aki rettenetes, de akitől nem félni kell, hanem akit félhetünk mi is, akit tisztelhetünk, szerethetünk a tekintélye és a méltósága miatt. Mint Isten gyermeke a mennyei Atyját – hadd mondjam így.

És ezzel már tovább is vittem a gondolatot: miért lehet nekünk Atyánk az Isten? Mert Jézus Krisztusnak is az Atyja volt a mennyei Atya. 'Izsák félelme' kifejezéssel az Úr személye ebben a történetben az Újszövetség alapján úgy van előttünk, hogy igen, eljött a teljes beteljesedés ideje. Mi már a Messiás eljövedele után vagyunk, halála, feltámadása, menybemenetele után vagyunk.

A messiási ígélet fényében, ami miatt Jákóbbal is az Úr így törődött, ahogy, hiszen ő is a Messiás őse lett, Jézus Krisztus Atyja személyében mit látunk? Tényleg az Isten félelmetes az ítéletében. De nem az ellenséget ítéli ez a félelmetes Isten, hanem az egyszülött Fiút. 'Izsák félelme' kifejezéssel az Úr személye számunkra Jézus Krisztus alapján és Jézus Krisztus ismeretében ilyennek látszik. Ne az ellenségen akard látni te, hogy milyen, amikor Isten ítél, hanem nézz a keresztre és nézd meg, hogy milyen, amikor Isten ítél. Félelmetesen, rettenetesen.

De közben olyan félelmetesen és rettenetesen látszik, hogy de éppen ezért a kegyelem is félelmetes és rettenetes. A kegyelem szóval nem szoktuk ezt a két kifejezést társítani, de az üzenet miatt hadd mondjam így: hát, ha Jézuson látjuk a félelmetes és rettenetes ítéletet, akkor látnunk kell Jézuson, a kereszten függve meg feltámadásában a félelmetes és rettenetes kegyelmet. Csak nem Jézus iránt, hanem az elveszett bűnös iránt.

Miért lehetett Jákób minden emberi bűne, óemberi természetéből fakadó gyengesége, hibája ellenére is az Úrnak olyan szolgája, hogy becsületesen végezte a szolgálatát húsz évig? Azért, mert az Úr ilyen kegyelmes.

Jákób itt a történetekben Jákóbként szerepel. Aztán van, amikor majd az Izrael név szerepel a történetek leírásában. De aztán újra meg újra mindig ott lesz egyszer-kétszer Jákób is még. Ez nem véletlen, majd figyeljétek meg.

De az üzenet szempontjából Jézusért lehet, hogy az Úréi, Isten gyermekei, te is meg én is az életünkben nem mindig vagyunk olyanok, mint amilyennek lennünk kellene Isten gyermekeként, olyan jákóbi életet élünk talán. De akkor hogy mondja a Római levél 5. részében ott a vége környékén: „de ahol megnövekedik

a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővülködik”. Azért, mert az Úr, ez a félelmetes, rettenetes Isten meg akarja mutatni az övéinek is, és az övéin keresztül a még ellenségeinek is, hogy nézzétek meg, ki vagyok én, amikor megismeritek azt a szolgámat, akinek én tekintélyt adok, méltóságot adok, kegyelmet adok, bűnbocsánatot adok, és lehetne folytatni.

Három jellemzőben, hogy ez hogy válik nagyon személyessé nekünk is, itt van a történetben, ahogy már utaltam is rá, hogy Jákóbbal vele volt az Úr, tehát Istennek, az Úrnak a jelenléte, 'Izsák félelme' jelenléte, védelme, meg áldásígéretét beteljesítő személye.

Nagyon kifejező volt ez, így mondta Jákób Lábánnak, 42. vers így indul: „ha az én atyám Istene, Ábrahám Istene, és az Izsák félelme velem nem volt volna” – most olvastam a Károli fordítást szó szerint. „Velem nem volt volna” – velem nem lett volna. Csak ez a 'volt' szócska a régi magyar fordításban mutatja, hogy valami nagyon régen is már így volt, meg most is így van a közeli múltban. Ez mindig így volt.

De tagadással fogalmazta: velem nem lett volna – most mondom magyarságban. Ez a kifejezés éppen azt érzékelteti, hogy olyan életem volt a húsz év alatt, amikor egy csomó kritikus helyzet volt, amikor egyáltalán nem volt könnyű időszak vagy pillanata az életemnek. Amikor még bennem is megfordulhatott, hogy: velem van az Úr, ha...? Vagy: ha az Úr velem van, akkor ez miért történhetne meg így? Tehát a 'velem nem lett volna', 'velem nem volt volna' kifejezés azt hirdeti, hogy különösen az Úrral való szeretetkapcsolat és az Úr jelenléte és a benne való bizalom vagy reménység kérdéskörében csakugyan kérdés, hogy akkor az Úr most milyen. Ő Izsák félelme? Ő úgy viselkedik Jákób iránt? És Jákób arról tesz hitvallás, hogy igen. Mert az Úr nem az érdeme szerint, Jákób érdeme szerint viszonyult hozzá soha, hanem mindig kegyelmes ígérete, szeretete, irgalma szerint.

Nagyon egyszerűen így hadd mondjam el a példában: mielőtt ti is megismertétek az Urat velem együtt, előtte valószínű a szüleink, ha éltek még, a nagyszüleink, dédszüleink lehet, hogy sírva imádkoztak 'Izsák félelméhez'. Mert tudták, hogy miben vagyunk, hogyan vagyunk, féltettek bennünket nemcsak a kárhozattól, hanem a földi élet sokféle bajától is. De akkor is hittel imádkoztak és reménységgel: igen, de az Úr bármikor megváltoztathatja Jákóbot, mert ő hatalmas Isten, ő félelmetes Isten, őt nem gátolhatja semmi abban, hogy a gyermekemet, unokámat, dédunokámat, de mondom a másik családi kapcsolatot, szüleimet, nagyszüleimet, dédszüleimet megváltoztassa. Itt ugye az após is ott van meg az anyós-kérdés is. És micsoda öröm van egy ilyen módon imádkozó hívó ember számára, amikor egyszer csak hallja az édesanya, a nagymama, a dédmama, hogy most már én is azt az Urat szeretem és tisztetem, akit te is, mama. Ez az egyik legszebb kijelentés egy szülő, nagyszülő, dédszülő számára. És akkor akármilyen nehézségek, bajok voltak a családtagom életében, ami miatt talán még sírtam is az Úr előtt, hogy Uram, ne engedd, hogy nagyon tékozló fiúvá vagy nagyon tékozló lánnyá legyen. Egyszer csak minden megváltozik, mert az Úr megmentette.

Milyen nagy ajándék ez a kifejezés tehát: ha az én atyám Istene, az én édesanyám Istene, és lehetne sorolni a családi kapcsolatokban, hogy ki mindenki van, akiről tudhatom, hogy én ugyanazt az Urat félem és tisztetem, akit ő is, mert az Úr az Úr.

Emlékeztek, hogy a tanítványoknak Jézus maga mikor tűnt félelmetesnek, rettenetesnek? Még szinte meg is ijedtek. Mindig akkor, amikor szinte csodálkozással mondták, hogy: hát kicsoda ez? A tanítványok Jézus néhány csodájánál csak néztek és ámultak. Hát ezt nem gondoltuk volna! Pedig tudták Jézusról, hogy kicsoda, meg már történtek is csodák, nagy csodák, mégis Jézus olyan dolgokat tett hatalmával, hogy a tanítványok maguk is Jézust méltóságosnak, félelmetesnek érzékelték. Ők is, a tanítványok maguk is majd a kereszthalál, feltámadás után ismerték meg Jézust úgy igazán a maga teljességében.

Pál apostol – aki ugye Saul is – milyennek tapasztalta az Úr Jézust? Egyáltalán nem félt Jézustól. Sőt, kifejezetten úgy volt, hogy Jézusnak van miért félni tőlem, meg a Jézus követőinek van miért félni tőlem, mert én rettenetes vagyok – hallottuk az úrnapi istentiszteleten is. Aztán amikor Jézussal találkozunk, ezzel a félelmetes, rettenetes Istennel, de ez a félelmetes, rettenetes Jézus Krisztus, mint Isten, Pált magához vonja kegyelemmel a damaszkuszi úton, mert az ítéletet ő már elhordozta.

Nekünk tudatosítani ezt a tiszteletet, hódolatot – mert Isten félelmes és rettenetes Isten, de mi Isten gyermekiként éljük ezt át a mennyei Atya iránt – azt jelenti, hogy akkor engedelmesek vagyunk, mint az ő gyermekei.

Jákób életében azt látjuk, hogy megvolt neki az Úrral a kapcsolata valamilyen módon, de legtöbbször nem akart az Úrnak szívből engedni még az Úrral való harca után sem mindig.

Milyen az, amikor a félelmetes, rettenetes Istennek, aki mennyei Atyánk, engedelmeskedünk szívből félve őt, szeretve, tisztelve őt? Olyan, mint ahogy Jézus maga is megélte. Olyan jó, hogy megint Jézusról beszélhetünk, pedig rólunk van szó. Isten gyermeke, Isten egyszülött Fia félelemmel, rettegéssel engedelmeskedik a szerető mennyei Atyának – ilyen az Úr Jézus. Nála, mivel neki az ítéletet el kellett hordozni, fontos volt: „engedelmes volt haláláig, mégpedig a keresztfának haláláig”. Azaz az ítélet, az Isten nélküli kárhozat haláláig. Ez volt Jézus része. De ez csak Jézus része volt. Nekünk ilyen engedménsségre nincs szükség, mert ezt egyedül Jézusnak kellett elvégezni. De minden másban látszik-e az életeden meg az életemen ez a tisztelet, hódolat?

Fontos tehát ez a gyermeki bizalom. És ha már voltatok gyerekek között, kisgyerekek között, tudjátok, hogy a kisgyerekeknek az engedménsség az nem kényszer. Sokszor nevetve megcsinálják, amikor a szeretet erősebb bennük, meg a tisztelet és a félelem irántunk.

Ez a tisztelet, hódolat, szeretet az engedménsségben, a gyermeki engedménsségben épp a nehézségek, bajok között is. És itt a történetben ezért a második jellemző, hogy: az Úr nem engedte, hogy kárt szenvedjen Jákób, pedig Lában mindent megtett, hogy Jákóbot kár érje. De az Úr ezt nem engedte, mert ő félelmetes, rettenetes Isten, ő nem hagyja, hogy az övéit a vele ellenségesek bántsák. Félelmetes helyzetben is az Úr félelmetes, és mi őt féljük. Nem a félelmetes helyzettől félünk, hanem a félelmetes Urat tiszteljük, szeretjük gyermeki bizalommal.

„Megtekintette Isten az én nyomorúságomat és kezeim munkáját” – mondja Jákób. Ez a 'megtekintette nyomorúságomat', ugyanaz a kifejezés, mint a csipke-

bokornál Isten mondja Mózesnek, hogy: „Látván láttam az én népemnek nyomorúságát.” Megtekintettem népem nyomorúságát.

Nekünk az Úr Jézus előre mondta: „E világon nyomorúságtok lesz; de bizatok: és meggyőztem a világot.” És ott is arról beszél, hogy ővele is az Atya vele van, ezt emeli ki az Úr Jézus: vele van az Úr. Anyagi nehézségek, és lehetne sorolni minden a pénzhez, az anyagiakhoz, a vagyonhoz kapcsolódó bajok, károk, amik érhetnek bennünket is. Lehet éppen azért, mert hívők vagyunk, és mi valamit nem tehetünk meg, amit a többiek megtehetnek. De azt mondja itt Jákób bizonyoságtételben: „az én atyám Istene, Ábrahám Istene, és az Izsák félelme” engem megtartott, megsegített, nem engedte, hogy.

És még a bajok idején, a félelmetes helyzetek idején is akár a bajokból is áldást hozott ki. És ez az utolsó, hogy az ő áldásígéretét beteljesítő Isten ez az Isten. Jákób számára fontos volt az áldás – emlékeztek – és nézzétek meg, hogy mennyire szereti őt az Úr, hogy akkor ő megmutatta, hogy az életed során annyi mindennel elhalmozlak téged, ha neked fontos az, hogy ilyen jelekben is lássad, hogy én szeretlek téged, és téged akarlak szolgámul.

Ábrahám más formában élte át az Úr munkájának ezt a közelségét. Az áldás fontos volt Jákóbnak, és az Úr kész volt – hadd mondjam így most – szinte önmagát megalázva, az a félelmetes Isten mennyire alázatos Isten és Jákóbbal így törődik, mert így nyeri meg magának. Tetszett az Úrnak, hogy Jákóbot az áldásával elhalmozva vonja magához, mentse meg, aztán pedig Jákóbon keresztül mutassa meg, hogy milyen, amikor én áldok. Jákób személye, tekintélye, méltósága az Istentől kapott áldásokon keresztül is még az ellenséges Lábán számára is világossá tette, nézd meg, ki ez az Úr, aki ezt adja.

Nekünk pedig megint Jézusban micsoda ajándék van, az ígéret Jézusban teljesedett be. És az ígéret – egyes számban – hordozza, hogy lesznek ígérek beteljesedései – többes számban. És épp most olvastuk a Korinthusi 2. levélben, hogy: „Mert Istennek valamennyi ígérete...” – Jézusban – „... ő benne lett Igenné és ő benne lett Ámenné az Isten dicsőségére mi általunk.” Áldásígéreteket beteljesítő Úr ez az 'Izsák félelme' Isten. Még az ellenségnek is meg kell tapasztalni akár, hogy milyen, amikor én áldom az enyéimet, meg az enyéimen keresztül áldom akár még az ellenséget is.

Dicsősége ragyog fel az Úrnak, félelmetes, rettenetes méltósága, dicsősége. A mennyei Atya Isten gyermekei számára milyen, de közben ott van, hogy egyedül Jézusban és Jézusért lehet ez. De mi általunk, rajtunk keresztül. Így mozgósít ez az ige. Mozdósít abban, ami az Úr terve, célja te, meg az én életemmel is. Sokan vannak, akik még nem ismerik ezt az Urat, nem félik őt. A családban is, bárhol, akikkel kapcsolatban vagyunk. És milyen nagy ajándék, hogyha az életünk, tanúbizonyságtételünk az Urat ilyennek mutatja be.

Most evangélizációra készülve különösen is bátorító lett ez is nekem. Ha Jákóbon keresztül is az Úr sok mindent megmutatott magából, mennyivel inkább ma is igaz ez övéin keresztül, mert Jákób is az Úré lehetett.

E földön egyszer s mindenkorra megvalósulhat a mi életünkben is akármilyen időszokról vagy pillanatról van szó, egyszer pedig mindörökre az Úrnál. De a földön azért is fontos ez, mert az Úr még mindig menteni akarja az elveszetteket.

„Félelemmel és rettegéssel vigyétek véghez a ti üdvösségeteket; mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a munkálást jó kedvéből.” És ez által még azok is, akik nem ismerik az Urat, nem félik az Urat, egyszersak megismerhetik és istenfélők lehetnek. Imádkozzunk most ezért is.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, imádunk téged, mert te csakugyan az Úr Jézus Krisztus keresztyében mutattad meg, milyen is, amikor te ítélsz, milyen, amikor te megmutatod a kegyelmedet az ítéletben, és milyen az, amikor a neked mindhaláláig engedelmeskedő egyszülött Fiú életén keresztül is látszik, hogy milyen vagy te mennyei Atyaként atyai szeretetteddel. Köszönjük, hogy isteni fenséged és szentséged ebben a bibliai kijelentésben is felragyoghatott most számunkra.

Köszönjük, hogy nekünk sem félnünk kell tőled, ahogy nem kell félni a szüleinktől, nagy- vagy dédszüleinktől, amikor tiszteljük és szeretjük őket és féljük őket.

Hálát adunk neked, hogy ez csakugyan segít nekünk is az engedelmisségben. És tudod, hogy mennyire bánjuk, amikor mégis engedetlenek voltunk talán mi is, Jákóbbhoz hasonlóan.

Arra kérünk téged, hogy ha lehetőségünk lesz az evangélizációs hét minden alkalmán itt hallgatni a te szavad, bennünk is munkálkodjál ezért. De azokban is, akiket majd hívogatunk, vagy akik végre eljönnek sok hívogatás után.

Kérünk téged azért, segíts azzal a könyörülő szeretettel szeretnünk téged félve mindazokat, akik még nélküled élnek, amilyen könyörülő szeretetről te szóltál is az igében. Köszönjük, hogy nekünk az ellenségeinket sem megrémíteni kell, hanem köszönjük, hogy téged ragyogtathatunk fel számukra is. Segíts ebben is bennünket.

És hadd köszönjük meg azokat, akik előttünk jártak a hitben, a családban is, a gyülekezetben, a lelki családban. Köszönjük, hogy az ő hitükön keresztül is bennünket is gazdagítottál.

Kérünk téged azért, könyörülj meg népünkön, hogy ne gyalázzon téged, hanem féljen. Vezetőink is legyenek ilyenek, hadd kérjük.

És látod, hogy milyen sok kár van, milyen sok szenvedés és nyomorúság, a háború miatt különösen is, Kárpátalján nagyon is. De köszönjük, hogy a te igédben erre nézve is adtál bátorítást és vigasztalást nekünk.

Hálát adunk, hogy te az ígéreteidet teljesíted ma is. Adj a te népednek türelmet, békességet ezért.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, kérünk, Jézusért.
Ámen.

Mivel én vagyok Urad, Istened, aki jobbkezedet fogom, és aki ezt mondom néked: Ne félj, én megsegítelek! Ne félj, férgecske Jákób, maroknyi Izráel, én megsegítelek, szól az Úr, a te megváltód, Izráelnek Szentje!

Ézsaiás 41,13-14

651

Ki az Úrban bízott

(811)

☞ [?]

♪ [?]

Ki az Úr - ban bí - zott, nem csa - ló - dott még.
 El - ső len - nék én, ha szé - gyent val - la - nék.
 Nem, te nem hagysz cser - ben, ö - rök Kő - szir - tem!
 Meg - ren - dül - het ég, föld, a te i - géd nem!

2. Megígérted nekünk: mind kap, aki kér,
 Talál, aki keres, s mindig célhoz ér,
 És ki hittel zörget, ha nem lankad el,
 Nálad, kétség nélkül, tárt ajtóra lel.
3. Azért merem bátran, hittel vetni rád
 Minden gondom, terhem, magam, s más baját:
 Mindazt, ami szívem titkon gyötri még,
 Hisz te minden könnyem számontartod rég.
4. Te vagy a hű támasz, leghívebb barát,
 Fénylő Nap, ki szórja tiszta sugarát.
 Éjen, halál völgyén vezet e sugár
 Oda, hol a Bárány vacsorája vár.